ZIRC ÉS VIDÉKE

PRO URBE-DÍJAS KÖZÉLETI LAP

Új folyam 2. évf. 15. szám | Ára: 200 Ft | Megjelenik havi két alkalommal | 2019. augusztus 13.

A bakonyi betyárok húsz év múltán sem pihennek

Tavaly a huszadik Bakonyi Betyárnapokat ünnepelhettük, idén pedig arról is megemlékeztek a szervezők, hogy húsz évvel ezelőtt, 1999 nyarán indult útjára a rendezvény.

Pénteken a kitartó esőzésnek köszönhetően minden színpadi műsor elmaradt, csupán négy kitartó csapat Bográcsos Erőpróbája, valamint a betyárok jókedve vonzotta a helyszínre a maroknyi közönséget, így a XXI. Bakonyi Betyárnapok – Országos Betyártalálkozó jubileuma egyfelvonásosra sikerült. A pénteki égi vízözön után szombaton az eső szerencsére már csak átmeneti vendég volt, és teljes egészében meg lehetett tartani azt a színes programsort, melyet a főszervező Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB kínált a rendezvény második napjára.

A lovas-fesztivállal vette kezdetét a XXI. Bakonyi Betyárnapok, miközben az Alkotmány utcai rendezvénytéren megnyíltak a bakonyi ízek, a mesterségek utcái, a Guzsalyas Egyesület pásztortanyája, a gyermekek

játszószigete népi játékokkal, fa-körhintával, légvárral. *(Folytatás a 3. oldalon)*

Megváltozott a közlekedési rend a zirci kórháznál

A Zirci Erzsébet Kórház-Rendelőintézet értesíti a betegeit, a hozzátartozókat és a város lakosságát, hogy a Krónikus Belgyógyászati Osztály új épületszárnya elkészült, ezzel egyidejűleg a közlekedési rend is megváltozott. ***(2. oldal)***

Adtak is és kaptak is

Határon túli magyar fiatalokat látott vendégül az Erdélyi Baráti Kör Egyesület a Bakonyi Betyárnapok hetében. *(4. oldal)*

V. BAKONYI VÁGTA – ZIRC-TÜNDÉRMAJOR, 2019. AUGUSZTUS 19.

Megváltozott a közlekedési rend a zirci kórháznál

(Folytatás az 1. oldalról)

Az épület főbejárata áthelyezésre került a park felőli oldalra, az épülethez tartozó parkolók a parkban kerültek kialakításra, melynek következtében július 29-től változások álltak be a közlekedés rendjében. **Az épület megközelítése gyalogosan és gépjárművel egyaránt a Kórház utcai kapun keresztül történik**, az osztályra az épület új főbejáratán át lehet bejutni. A betegszállítás és a mozgáskorlátozottak bejárata az új épületrész keleti oldalán lévő bejáraton át, az alagsorból liften keresztül történik az első emeleten lévő osztályra. A József Attila utca felőli bejárat a gépjárműforgalom elől zárva lesz, a belső udvar megközelítése a gyalogosforgalom számára továbbra is szabad marad. Az élelmezés gépjárművel történő megközelítését a Kistérségi Járóbeteg Központ melletti parkoló igénybevételével ajánlják.

Az új épületszárny elkészülésével egyidejűleg a kórházhoz tartozó park felújítása és a Kálvária kerttel történő egybenyitása is megtörtént. A halotthűtő és az elhunytakkal történő ügyintézés az új épületszárny alagsorában került elhelyezésre. Amint az időjárás engedi, megtörténik az új park növényekkel való beültetése, ezáltal az újonnan kialakított sétányok és pihenők is a betegek és hozzátartozóik kényelmét, komfortérzését szolgálják.

A kórházi vezetés bizalmát fejezi ki, hogy az intézmény újabb fejlesztése, szépítése elnyeri a lakosság és a betegek tetszését, a minőségjavulás segíti a gyógyulásukat, pihenésüket.

Házhoz menő zöldhulladék-gyűjtés augusztusban

Augusztus 21. (szerda) 7.00–14.00 óra között. A zöldhulladék elszállíttatási igényt a szállítást megelőző pénteken 12 óráig lehet bejelenteni a Zirci Városüzemeltetés Nonprofit Kft. telephelyén, a 8420 Zirc, Alkotmány u. 5. sz. alatt személyesen vagy a 88/414-394 telefonszámon az alábbi időszakokban: Hétfőtől – Csütörtökig 8-12, 13-15 óra, Pénteken 8-12 óra. A zöldhulladékot előző este vagy a szállítás napján reggel 7.00 óráig kell kihelyezni.

- A vízpartra ne vigyen magával annál nagyobb összeget, mint amit feltehetően el is kíván költeni!
- Ékszereit, mobiltelefonját, táblagépét hagyja otthon és személyes iratai közül is csak a legszükségesebbet vigye magával!
- Lakáskulcsa, iratai, mobiltelefonja és a gépjármű indítókulcsa védelme érdekében használja a strandok értékmegőrzőjét! Értékmegőrző hiányában mindig maradjon a társaságból valaki a parton, aki felügyeli a csomagokat, értéktárgyakat.
- A parkolóban hagyott gépjármű nem alkalmas értékek tárolására. Az utastérben hagyott tárgyak felkelthetik a bűnözők figyelmét.
- Az otthonhagyott értékek biztonságáért is tegye meg a szükséges óvintézkedéseket! A nyílászárókat ne hagyja nyitva, még „bukó” állapotban sem. A lakás, ház legmagasabb szintű védelmét a riasztóberendezések biztosítják.
- Távollétére, nyaralására utaló bejegyzéseket, fotókat ne töltsön fel a közösségi oldalakra!

A Veszprémi Rendőr-főkapitányság bűnmegelőzési hírleveléből

MENETRENDI ÉRTESÍTÉS

AZ AUGUSZTUS 20. ÉS A TANÉV KEZDETE KÖRÜLI KÖZLEKEDÉS RENDJÉRŐL

Értesítjük a Tisztelt Utazóközönséget, hogy országos, regionális és helyi autóbuszjáratainkat a korábbi években tapasztalt utazási igények figyelembe vételével augusztus 20. és a tanév kezdete körül az alábbiak szerint közlekedtetjük:

Augusztus *15. (csütörtök) tanszünetes munkanap, a hét utolsó előtti munkanapja*
16. (péntek) tanszünetes munkanap, a hét utolsó munkanapja
17. (szombat) szabadnap
18. (vasárnap) munkaszüneti nap
19. (hétfő) szabadnap
20. (kedd) a hét első munkanapját megelőző munkaszüneti nap
21. (szerda) tanszünetes munkanap, a hét első munkanapja
…
29. (csütörtök) tanszünetes munkanap, a hét utolsó előtti munkanapja
30. (péntek) tanszünetes munkanap, a hét utolsó munkanapja
31. (szombat) szabadnap
Szeptember 1. (vasárnap) a hét első iskolai előadási és munkanapját megelőző munkaszüneti nap
2. (hétfő) a hét első iskolai előadási napja, a hét első munkanapja

A menetrend 2019. szeptember 2-ig érvényes.

ÉSZAKNYUGAT-MAGYARORSZÁGI KÖZLEKEDÉSI KÖZPONT ZRT.

A bakonyi betyárok húsz év múltán sem pihennek

(Folytatás az 1. oldalról)

A kora délutáni órákban elindult a lovas karaván hagyományos és látványos útjára, menyecskék, legények, betyárok és huszárok integettek a nyeregből az út mentén szép számban összesereglett népeknek. A paták aszfaltdobogásába és a lovas kocsikról szerteszálló muzsikaszóba kedvesen kondult bele a forgalomban lelassuló járművek elismerő dudajátéka.

A nagy felvonulást a „A nagy bevonulás” követte, az összes lovas elvonult a színpad előtt, *Varga Antal*, a lovas-versenyek állandó szakkommentátora pedig egyenként mutatta be őket.

Szőke Péter népi iparművész a Guzsalyas Egyesület tagjaival a pásztoréletbe, a Körösök Völgye Vitézi Bandérium pedig a betyárok világába avatta be a nagyérdeműt bemutatójával.

Ezúttal sem csak a betyárpuskák sültek el, a Művelődési Ház légpuskás lőterén nyílt lövészversenyre került sor, a lovas pálya ügyességi játékoknak, díjugratásnak, fogathajtó versenynek adott helyet, a sporttelepen öregfiúk labdarúgó-mérkőzésre került sor. A sportversenyekről, azok eredményeiről bővebben Mozgó Világ rovatunkban olvashatnak.

A hagyományőrzés, a szórakozás és a sport mellett a Betyárnap a segítségnyújtásról is szól, harmadik alkalommal került sor „Betyáros Véradásra” a Magyar Vöröskereszt Zirci Területi Szervezetének szervezésében. Az akció ezúttal is sikeresnek bizonyult, 39-en nyújtották karjukat ismeretlen embertársaiknak, és egy irányított véradásra is sor került a fehér sátorban.

Magyar ajkú testvértelepüléseink tánccsoportjainak hagyományőrző műsora ezúttal is nagy sikert aratott a közönség soraiban. Az Erdélyből és Kárpátaljáról érkező fiatalok az egész hetet városunkban töltötték az Erdélyi Baráti Kör Egyesület vendégfogadásában. Már a pénteki programban is szerepelt az előadásuk, de az időjárási körülmények miatt ekkor sajnos nem örvendeztethették meg a közönséget a tehetségükkel. A Betyárnap színpadán fergeteges hangulatot produkálva fellépett a baróti Gaál Mózes Általános Iskola néptánccsoportja, a derceni Gyöngyösbokréta Népi Táncegyüttes és a baróti Syncron moderntánc-csoport.

A tombolasorsoláson ezúttal is értékes nyeremények találtak gazdára, a legszerencsésebbek Görögországba utazhattak. Nem maradhatott el az arra érdemeseknek a „Bakonyi Betyár” és Csárdabéli Szépasszony” címek kiosztása sem, a húsz évvel ezelőtt útjára induló rendezvény alapítóit, főbb közreműködőit pedig külön köszöntötték. A főszervező Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB meg is emlékezett a Bakonyi Betyárnapok kezdeteiről *Csizmadia Géza* műsorvezető, a fáradhatatlan főbetyár tolmácsolásában.

Este könnyűzenei koncertek szórakoztatták a közönséget. Fellépett a Fláre Beás Banda, akik bebizonyították, hogy nem véletlenül tartják őket Veszprém megye cigány folklórjának legkiemelkedőbb képviselőjeként. Őket az Orlando’s Magic Band műsora követte, majd egy közismert sztár érkezett a betyárok közé, *Szinetár Dóra* (képünkön) Jászai Mari-díjas színésznő, énekesnő nagy közönséget vonzott és emlékezetes estét produkált a musical- és popslágereivel. A napot, egyben a XXI. Bakonyi Betyárnapot a Sakk Matt Company együttes „Betyárjó” bulija zárta.

Kísérőprogramként a Bakonyi Babázó Csoport Betyár-bölcsivel várta az apróságokat játszósátrában, a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház pedig Kézműves udvarral kapcsolódott a rendezvényhez a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával. *(kg)*

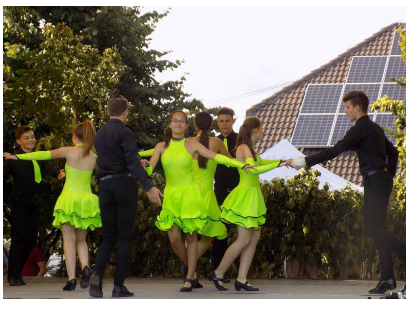

Határon túli magyar fiatalokat látott vendégül az Erdélyi Baráti Kör Egyesület

Ha Bakonyi Betyárnapok, akkor az az Erdélyi Baráti Körnek a Kárpát-medence testvértelepüléseinek fiataljairól szól. Arról a 30–40 táncoslábú gyermekről, akik erre az alkalomra utaznak városunkba, hogy fellépésükkel színesítsék a rendezvényt.

A vendéghívás izgalmas feladatot jelent Egyesületünknek, hiszen a jó szándék és akarat mellett a legfontosabb a vendéglátás költségeinek előteremtése. Mikor a Nemzeti Együttműködési Alap értesített Bennünket, hogy pályázatunkat 1 446 480 forinttal támogatja, nagyot dobbant a szívünk! Igaz, hogy ez az összeg még nem elégséges elképzeléseink megvalósításához, de számítottunk az Önkormányzat civil pályázati kiírására, a zirci intézmények támogatására, a zirci civilek segítségére, és persze önkormányzati képviselői, bizottsági tagok tiszteletdíjaira is! Nincs annál nagyobb öröm, mint annak a levélnek a megírása a baróti és derceni táncosoknak, hogy ebben az évben is szeretettel hívjuk őket a Bakonyi Betyárnapokra, ahol fellépést biztosítanak a szervezők, de pár nap előtte a pihenés, élményszerzés jegyében telik el.

Egyesületünk aktív tagjai – sorozatos egyeztetések, megbeszélések után – ebben az évben július 29-én, **hétfőn** gyűltek össze a PSZC Reguly Antal Szakképző Iskola és Kollégiumában, hogy hideg üdítővel és süteménnyel fogadják a hosszú utat megtett derceni táncosokat. A baróti csoport kedden reggel érkezett, ők a melegre és a nagy autóforgalomra hivatkozva éjszakai utazók.

Az első napot, **keddet** – a hosszú út fáradalmait figyelembe véve – Zircre terveztük, és a barátkozás napjának neveztük. Délelőtt ellátogattunk az önkormányzati hivatalba, ahol *Ottó Péter* polgármester meleg szavakkal köszöntötte a testvértelepülésekről érkezőket. Színvonalas előadásokon keresztül ismerhették meg a Bakony állat- és növényvilágát *dr. Kutasi Csaba* igazgató (MTM Bakonyi Természettudományi Múzeuma) tolmácsolásában. *Németh Gábor* könyvtárvezető (OSZK Ciszterci Műemlékkönyvtár) Zirc város történetét a Ciszterci Rend 300 éves visszatelepedésének tükrében mutatta be, és természetesen Reguly Antalról szóló emlékezéssel zárult a délelőtti tájékoztatás: *Dr. Ruttkay-Miklián Eszter*, a Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház igazgatója a 200 éve született magyarságkutató életútját, munkásságát ismertette.

Ezt követően felsétáltunk a Pintér-hegyi Pihenőparkba, de útközben – *Ujvári Ivett* egyesületi tagunk szép gondolatai mellett – elhelyeztük az emlékezés koszorúit Reguly Antal emlékművénél. A pihenőhelyen már várta az egyesületünk által készített meleg ebéd, sütemény, dinnye a vendégeket, ahol rövid pihenő után a játéké, a vetélkedésé volt a főszerep. A helyszínre érkező alkalmi jósnő be sem tudta fejezni a sok odanyújtott tenyér értékelését, jövőbe látását, már készülődni kellett a következő helyszínre: Szépalma Hotel és Ménesbirtok festői környezetében perdültek táncra a fiatalok, ízelítőt adva gazdag, változatos tánctudásukból. A hotel vendégei érdeklődve nézték ezt a vidám csapatot. Kedves gesztus volt a csetényi Bujka Néptánccsoporttól, hogy a tavalyi csetényi látogatás után számon tartották vendégeinket, és ők is eljöttek Szépalmára, hogy közös fellépéssel köszöntsék a messziről érkezőket.

A **szerdai napon** Székesfehérvárra, a magyar királyok koronázó városába vittük el a csoportot. Székesfehérvár szépen felújított városközpontja nagyon tetszett a fiataloknak. A városnézés után – lévén nyár és forróság – a Velencei-tónál hűtöttük őket. Székesfehérvár szépsége ide vagy oda, ezt a programot igazi gyermekes örömmel élték meg. Volt lubickolás, vízibiciklizés, labdázás a tóban!

Az elmúlt évben elvittük őket a kislődi Sobri Jóska Kalandparkba. A csoportok vezetői szerint ez az élménydömping egy évig kitartott a fiataloknál, így nem is volt kérdés, hogy ebben az évben is visszamegyünk. **Csütörtökön** öt órát töltöttek el itt, ezalatt szinte mindent kipróbáltak, aztán ment a vita, hogy melyik játék volt jobb! Nem is tudtak dönteni a bobozás, a trambulinozás, a 3D-s forgás, a drótkötélpálya és a felsorolni is sok játéklehetőség között. Itt is köszönetünket fejezzük ki a Kalandpark vezetésének, akik jelentős kedvezménnyel és nagy szeretettel fogadták ismét a csoportunkat! Fáradhatatlan fiataljaink moderntáncosai, a hazaérkezést követően gyorsan a Rákóczi tér színpadára álltak, hogy latin- és standard táncaikkal az ott összegyűlteket szórakoztassák. A hálás közönség hosszú tapssal köszönte meg a ritka élményt. A nap, vagy inkább az este a Barátság Parkban folytatódott, ahol a Bakonyi Finnbarátok Körének közreműködésével kemencében sült kolbászt, pizzát szolgáltunk fel, ajándékba sütött illatos sajtos kiflivel, és természetesen sok-sok ásványvízzel, üdítővel. És még mindig volt erő, energia a kis legényekben, hogy footballtehetségüket is megcsillogtassák a lemenő nap sugarainál. A városi sportpálya műfüves pályáján rúgták a labdát, ameddig láttak.

A **pénteki nap** szépen indult. Sütött a nap, itt-ott egy felhő ugyan megjelent az égen, de hát ezzel nem értünk rá foglalkozni, mert igyekeztünk Eplénybe, a Síarénához, hogy a libegővel fellibegjünk a hegytetőre. A kilátó tetejéről gyönyörködtünk a kilátásban, majd egy kellemes sétát tettünk a tanösvényen, élveztük a táj szépségét, nyugalmát, aztán visszalibegtünk a fogadóállomásra. Éppen időben. Kegyes volt hozzánk az ég, mert megvárta, hogy az utolsó gyermek is beszálljon az autóba, és akkor egy láthatatlan kéz megnyitotta az égi csapot. Nem esett, hanem ömlött az eső! Visszavergődve a szállásra várni kellett, hogy egy kicsit csillapodjon az eső, hogy ki tudjunk szállni. Reménykedtünk, hogy a zuhatag átmeneti lesz, és estére kisüt a nap, sajnos nem így történt. A pénteki szabadtéri programot elmosta az eső! Viszont ez a nap sem maradt el fellépés nélkül. Kedves felkérésnek tettek eleget a gyerekek, amikor a Szent Bernát Idősek Otthona vezetője kérte meg Őket, hogy lakóik már nem tudnak elmenni a fellépés helyszínére megnézni a táncukat, de nem szereznének-e örömet Nekik azzal, hogy Ők mennek el az Otthonba? A csoport vezetői azonnal rábólintottak a látogatásra, a fiatalok némi kíváncsisággal, de jókedvvel mentek, és ez a találkozás mindannyiunkban, az otthon lakóiban, a vendégekben, de bennünk, zirci szervezőkben is maradandó élményt hagyott! Szem nem maradt szárazon, ha lehet ilyen sablonosan fogalmazni. Milyen könnyű jót tenni, és milyen hálásan fogadták életük alkonyán a nagymamák, nagypapák, ezt a vidámságot, akiknek egy órára visszavarázsolták a fiatalságukat a fiatalok! Ebből hagyomány lesz! Zuhatag ide, zuhatag oda, azért a Betyárnap-i pörköltet megfőztük! A Művelődési Ház emeletét étteremmé varázsoltuk, és ott fogyasztották el a vacsorát. A fiatalok kihasználták az ölükbe pottyant szabadidőt, és esernyővel, esőkabáttal sétálgattak a városban.

A szombati nap nekünk zircieknek is meglepetés volt! Programunkba iktattuk a János-tanya, azaz a Hoffer család meglátogatását. Tulajdonképpen nem tudtuk, hogy mit fogunk látni, de, ismerve a házigazdákat, garancia volt, hogy nem fogunk unatkozni. Nem csalódtunk! Ilona asszony kedvessége, vendégszeretete és az a sok látnivaló lenyűgözött bennünket! Ilona asszony festményei, játékbabái, könyvgyűjteménye, Petőfi-rajongása elképesztő volt. De nem csak bennünket, felnőtteket, a fiatalokat is ámulatba ejtette az a sok bemutatott tárgy, amelyben a világ tájairól összehordott kövek mellett az elmúlt évszázadokból megőrzött használati tárgyak is helyet kaptak. A galériákban felállított színpadon fiataljaink rögtönzött táncaikkal, énekkel köszönték meg a kedves fogadtatást! Csak ajánlani tudjuk minden zirci érdeklődőnek, hogy éljenek a család vendégszeretetével, és látogassanak el Ilona asszony birodalmába. Ilyen pillanatokban döbben rá az ember, hogy kis odafigyeléssel, életszeretettel milyen értéket lehet létrehozni. Köszönjük!

A délutáni fellépés aztán már terv szerint, azaz program szerint ment. A két néptáncos csoport felváltva állt színpadra, és elvarázsolta a közönséget. Örömmel tapasztaltuk, mi vendéglátók, hogy nagyon sokan voltak kíváncsiak a programban meghirdetett néptánc-blokkra, vastapssal fogadták a szép viseletükben remek produkciót bemutató táncosokat. De fergeteges sikere volt a moderntáncot előadó baróti Syncron Együttesnek is. Ritmikus táncaikkal, kecses mozgásukkal a közönség szívébe lopták magukat. Nem csodálkoztunk, amikor a levonuló táncosokat a műsort konferáló Főbetyár a jövő évre is meghívta, és ezt a közönség hatalmas hangovációval és tapssal erősítette meg.

A **vasárnap** szomorú nap volt, az elbúcsúzás és a hazautazás napja. Azt a felemelő érzést nem lehet elmondani, amikor a fiatalok sorra jönnek oda megköszönni, hogy itt lehettek, és ez a köszönet őszinte, nem biztatásra történik. És mit válaszoljunk amikor megkérdezik, hogy jövőre is eljöhetnek? Azon leszünk!

Ennyi történt dióhéjban egy hét alatt. A sok élmény feldolgozásához idő kell, a köszönőlevelek, telefonok újra megerősítenek Bennünket, hogy energiánkat, no és az összegyűjtött forintokat jó helyre és értelmesen fektettük be.

Végezetül Egyesületünk is a köszönettel fejezi be élménybeszámolóját. Hiszen ez a gazdag, tartalmas hét nem jöhetett volna létre a sok-sok támogató, segítő nélkül. Köszönet a NEA Nemzetközi Kapcsolatok Kollégiumának, hogy programunkat támogatásra méltónak ítélte. Zirc Városi Önkormányzatnak a pályázati forrás biztosításáért, a programok intézményi hátterének rendelkezésre bocsátásáért. A PSZC Reguly Antal Szakképző Iskola és Kollégiumának a kényelmes szállásért, amit kedvezményesen bocsátott rendelkezésünkre. A Zirci Önkormányzati Szolgáltató Központ intézménynek a finom ételekért, a "Zirci Városüzemeltetés" Nonprofit Kft. vezetőjének az utazások pontos bonyolításáért és a kedvezményes utaztatásért. „Finn" barátainknak az együttműködésért, akik a csoportok ellátásában nélkülözhetetlen segítséget nyújtottak. És nem utolsósorban köszönet illeti Egyesületünk aktív tagjait, akik egy hétig a csoportokkal „éltek".

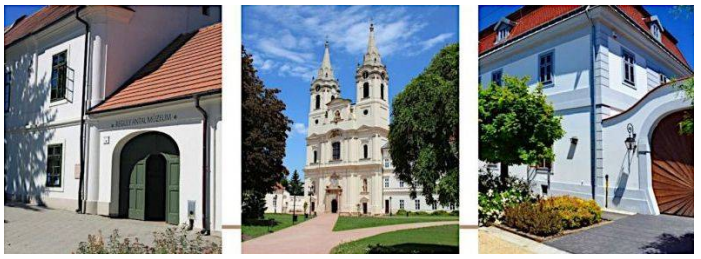
Sztana Éva
Erdélyi Baráti Kör Egyesület

HIRDETÉS

INGYENES VÁROSNÉZŐ SÉTA – augusztus 17.

A garantált gyalogos városnézés keretében *Kirmer Anna* muzeológus mutatja be Zirc nevezetességeit az érdeklődők számára 1,5 - 2 órás időtartamban. A 10.30-kor a Zirci Információs Ponttól (Reguly Múzeum bejárata, Rákóczi tér 10.) induló séta a következő útvonalon halad: Zirc Információs Pont – Királyi kúria romjai – Barokk kistemplom – Bagolyvár – Zirci Ciszterci Apátság – Középkori oszlopfő – (Dubniczay-ház) Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház. A Zircen megszálló vendégeknek és a helyi lakosoknak a városnézés ingyenes.

INGYENES BAKANCSOS TÚRA – augusztus 24. „Reguly emlékséta" – esőnap: augusztus 25.

A Zirc Városi Önkormányzat által szervezett garantált bakancsos túra keretében *Lakner Gergő* vadgazda mérnök, erdész-technikus túravezető mutatja be a Zirc közeli természeti környezetet az érdeklődők számára. Útvonal: Zirc, Rákóczi tér – Hegy-földek – Egyes és Kettes tó – Királykúti erdő – Szarvaskút – Csengő-hegy oldala – Tündérmajor – Cigány-domb – Zirc, Rákóczi tér. A túra a Zircen megszálló vendégeknek és a helyi lakosoknak ingyenes.

Nyárvégi kalandozások a Művelődési Házzal

- **Augusztus 21. (szerda):** Csesznek – Kisbükk major. *Gyülekező:* 8.05 órakor Zircen, az Országzászló mlékmű előtt. *Program:* tanyalátogatás, íjászat. *Program költsége:* 1000 Ft/fő+útiköltség. *Érkezés:* 14.00 óra.
- **Augusztus 27. (kedd):** Huszárokelőpuszta – Hubertlaki-tó. *Gyülekező:* 9.15 órakor Zircen, az Országzászló emlékmű előtt. *Program:* túra, szezonzáró meglepetés. *Program költsége:* csak útiköltség. *Érkezés:* 14.45 óra.

BÁNYÁSZNAPI MEGEMLÉKEZÉS – AUGUSZTUS 31.

ZIRC ÉS VIDÉKE PRO URBE-DÍJAS KÖZÉLETI LAP

Felelős kiadó: Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB (8420 Zirc, József A. u. 1.) **Adószám:** 15569499-1-19
Telefon: +36 88/593-810 **E-mail:** zivi@zirckultura.hu
ISSN szám: ISSN 1215-4156 (Nyomtatott), ISSN 2631-0163 (Digitális)
Szerkesztő munkatársak: Kelemen Gábor, Csaba Lilla
Az újság példányonkénti ára: 200,- Ft. Előfizetési díj félévre (12 lapszám) 2.400,- Ft, egy évre (24 lapszám) 4.800,- Ft.
Megrendelhető a kiadónál, a www.zirckultura.hu honlapról letölthető formanyomtatvány kitöltésével.

Kerámiaüzem Zirc-Tündérmajorban

Veszprém megyében már a 19. században voltak előzményei a kőedénygyártásnak. Mayer György gyára Pápán 1839–1866-ig működött, utána Városlődre telepítették. A bakonybéli kőedénygyárat Sárkány Miklós apát úr létesítette, 1851–1855-ig működött. Több ezer korsót készítettek itt a balatonfüredi savanyúvíz kereskedelméhez, de konyhai edények és dísztárgyak is készültek. A pénzeskúti (Pénzesgyőr) fazekasok is ismertek voltak. A falu határában, az agyag lelőhelyén volt az égető kemence *(Illés Ferenc tanár úr közlése)*.

Tündérmajorban régészeti kutatásokat végezve, már 1911-ben írtak sírokban talált edényekről, vörös és szürke színű urnákról. Tehát edénykészítésre alkalmas anyag volt. Másrészt az 1900-as évek első évtizedeiben sok kis kerámiaüzem létesült Magyarországon. A porcelánnál olcsóbb termékeket állítottak elő. Kereslet volt ezekre a tárgyakra az Amerikába kivándoroltak körében is, a magyaros, főleg matyó és székely motívumos díszműáruk jól eladhatóak voltak. A Budapesti Iparrajziskolában agyagipari ismeretek címen művészi kerámiaképzés indult, a polgárságnak igénye volt nemcsak a magyaros, hanem az újszerű, modern stílusú művészi tárgyakra is.

Walla Géza (1864–1924), tündéri földbirtokos agyagipargyárat létesített birtokán, amely 1920. november 1-jén kezdte meg működését 12-15 munkással. A gyártáshoz szükséges nyersanyagot a közelben találták, ma egy kis tó van az egykori agyagbánya helyén. Az üzem számára hosszú földszintes épületet emeltek a magtár közelében, amiben később fűrészüzem is működött, az épület ma már nincs meg. Különböző edényeket, levesestálat, kuglófsütőt, fali csempét, dísztárgyakat készítettek. 1922. márciusban 40 személyre szóló mindennemű edényt ajándékoztak a zirci Erzsébet kórháznak, amiért dr. Semmelweis Károly, a kórház igazgatója köszönetet mondott. A Legényegylet számára is ajándékoztak kancsót és poharakat a kerámiaüzemből. A győri falukiállításon is felfigyeltek a Tündérmajorban készített kerámiák festői csoportjára.

A gyár hatalmasat fejlődött három év alatt, 1923-ban már hatvan munkást és öt tisztviselőt foglalkoztatott, „produktumai az egész országban a legnagyobb elismerést érdemlik ki” tudósított a Veszprém Vármegye c. lap 1923. november 11-én. Majd Walla Gézát méltatják, „a gyár munkásai és tisztviselőkara szeretettel csüng a nemes szívű uraságon, ki hazánk e nehéz helyzetében a munka megbecsülését és szeretetét vallja életprogramjául”. Az évfordulót méltóképpen ünnepelték, 16 számból álló műsor volt, „Hungária” élőképet is előadtak. Csendes Bertuska, az üzem alkalmazottja a gyár keletkezéséről és fejlődéséről beszélt, majd Walla Géza hazafias áldozatkészségét méltatta. A környék intelligenciája nagy számban vett részt az ünnepségen.

1848. március 15-ét minden évben megünnepelték. 1923-ban Csendes László mondott beszédet, majd sok és kiváló énekszám és szavalat következett. 1924-ben Gaál László festő mondott ünnepi beszédet, szeretettel emelte ki Walla Gézának, a gyár tulajdonosának érdemeit, ami nemcsak szavakban, tettekben is megnyilvánult. A Keresztény Tisztviselőnők Veszprémi Egyesületének 85 tagja Zircre kirándult 1924 júniusában, elmentek Tündérmajorba is, megtekintették az agyaggyárat. Walla Géza lekötelező kedvességgel fogadta és vendégelte meg a hölgyeket.

A zirci lányok közül többen is jártak az agyaggyárba dolgozni. Szirbek Tera (később Wéberné), Bittmann Juliska (később Pintér Józsefné), Bittmann Mariska (később Baumann Mihályné) is dolgozott itt. A lányok a Cigánydombon át mentek Tündérbe. A családtagok délben ebédet vittek nekik, a nyári estéken a lányok énekelve jöttek vissza Zircre. Rang volt itt dolgozni, persze ügyesség, szépérzék is kellett. A gyár egyik vezetője Braun Mihály volt, akinek a tiszteletére egy feliratos kulacsot is készítettek.

Az üzem fénykora akkor volt, amikor **Gyulai Gaál Endre** (Marosvásárhely 1904) átvette a vezetést. Ő az Iparművészeti Főiskolán végzett, Rómában is tanult. 1923–25(?) között vezethette az üzemet, amikor egyedi dísztárgyakat is készítettek. Gaál Endre később Verőcén élt.

Közben konkurens cég is alakult. 1923. júliusban Bokrossy Elemér Veszprémben, a Megyeház utcában művészi kerámiaműhelyt létesített. Ez a már korábban is híres veszprémi fazekasipar (gelencsérek) újraéledését jelentette. Tűzálló edényeket készítettek, vázákat, nippeket, kandallót, kályhát, terasz- és kerítésdíszeket, pipákat. Bíró Lajos iparművészt bízták meg a tervek elkészítésével. Még részvényeket is kibocsájtottak, „Veszprémi Agyagipari Rt” néven céggé alakultak. A Nemzeti Újság megírta, hogy a veszprémi kerámiának erős versenytársa volt a tündérmajori kerámia.

Nem tudjuk pontosan, mi vezethetett az agyaggyár megszűnéséhez. Walla Géza 60 éves korában, súlyos betegség következtében 1924. szeptember 13-án elhunyt. Örököse unokaöccse, Walla Ferenc lett. Elmondások szerint a bányászott agyag nem bizonyult eléggé hőállónak. Walla Ferenc később, az 1930-as években a borzavári út közelében geológusokkal kutatott megfelelő agyag után, sikertelenül, csak kis rétegben találtak tűzálló agyagréteget. A veszprémi konkurencia is hozzájárulhatott a gyár megszűnéséhez, amit a földbirtokos Walla Ferenc maga kért 1925-ben. A megmaradt tárgyak azonban bizonyítják az egykori műhely színvonalát.

- Veszprém Vármegye c. lap 1922–1924. számai
- Veress D. Csaba: Bakonybél története. – Viza, 2000.

Köszönet a segítségért Piedl Józsefné Tinti néninek, Boross Lászlónak, dr. Stadler Jenőnek, Kőrösné Bittmann Angélának, Braun Klárinak!

Cuhavölgyi Klára

Napraforgós váza 32 cm magas, Gaál Endre szignójával

Kaspó vadászjelenettel, hasas körmérete 120 cm

Zirc várossá nyilvánításának 35. évfordulója alkalmából évkönyv kiadását tervezi Zirc Városi Önkormányzat. Az évkönyvben fotók és visszaemlékezések is helyet kapnak. Az emlékező riportokat folyamatosan közzétesszük a Zirc és Vidéke újságban.

A művelődésszervezés szolgálatában: Kálovits Gabriella

Kálovits Gabriella 1987 szeptemberében kezdett el dolgozni Zirc egykori, József Attila utcai Művelődési Házában. Ezt megelőzően Veszprémben végezte feladatát, mivel azonban ott lejárt a szerződése, munkát kellett keresnie.

A véletlennek köszönhetően hamar „otthonra” talált. *Encz Ilona* javasolta annak idején Gabriellának, hogy jelentkezzen a Művelődési Házba, mert ott éppen munkatársat keresnek. Önéletrajza alapján (is) megfelelt az elvárásoknak, így munkába állhatott, amit rövid idő alatt megszeretett, mert érdekes és változatos volt – nyugdíjba vonulásáig a kultúra, a művelődésszervezés szolgálata jelentette munkakörét, amely időközben élete hivatásává vált.

Az évtizedek alatt a néhai intézmény sok változáson ment át, mind név, mind belső felépítése/állománya szempontjából.

2003-ban a Városi Könyvtár és a Művelődési Ház összevonásával új korszak kezdődött, vezetőváltás is történt – Kálovits Gabriella volt az egyedüli akkori kollégái közül, aki kitartott az intézmény mellett s megállta a helyét. E változást élte meg a legnagyobb kihívásnak munkája során, hiszen új kollégákkal és feladatokkal is szembe kellett néznie, amelyeket közös erővel sikeresen meg tudtak oldani.

Az összevonás és egyéb módosulások ellenére, Kálovits Gabriella mindig is jól érezte magát a munkahelyén, szeretett ott dolgozni, sok-sok emberrel került kapcsolatba feladatai során az évtizedek alatt. Megpróbálta mindig mindenben a pozitívumokat megkeresni és megtalálni, s ennek szellemében végezni a munkát, megoldani a felmerülő nehézségeket és problémákat.

Nagyon szép emlékek kötik az intézményhez, hiszen a kultúra és a közművelődés területén eltöltött harmincegy év alatt nagyon sok minden történt. Az egyik legszebb emlék: „A BULI”, csupa nagybetűvel. Gabriella számára különleges élmény volt a rendezvényszervező csapatban dolgozni, nagyon élvezte a közös munkát. Ugyancsak kiemelkedő élmény a néptánccsoport megalakulása és koordinálása. Fontos helyet foglal el a múlt emlékei között a Pinceklub is, valamint a Galéria, ahol sok ismert művész képeiből rendeztek kiállítást.

És a sort még bőven lehetne folytatni... hiszen a hosszú idő alatt számos emlékre nagyon szívesen gondol vissza.

Kálovits Gabriella munkásságának elismeréseként a „Zirc Város Kultúrájáért” szakmai kitüntetést vehette át Zirc Városi Önkormányzattól 2016 januárjában, a Magyar Kultúra Napjának zirci ünnepségén.

Csaba Lilla

TALÁN MÉG MINDEN ZIRCI SEM ISMERI...

A Gyönyörű Székely kapuról jut eszembe.

Talán még minden Zirci sem ismeri,
Hogy ott pompázik ez a gyönyörűség.
Aki egyszer meglátja, megkedveli,
Hiszen az a bevésett nagyszerűség

Teszi olyanná, amely csodálatos
Színfoltja a Bakony Fővárosának.
Számomra Gyuláról is varázslatos
Az emléke, hiszen ennek a tájnak

Minden egyes szépsége bennem marad.
Harminchárom évig lakója voltam
Zircnek, de a mellem még most is dagad

Büszkeségtől, hisz a Város számomra
Már ugyanúgy az életutam része,
Mint Bakonyi létem Minden Lakója.

Ifj. Nagy Bálint (Valentinus)
Gyula. 2019. 06. 20.

A Zirci Országzászló Alapítvány minden évben, államalapító Szent István királyunk ünnepéhez közeledvén elvégzi az általa létrehozott emlékművek, felújított keresztek karbantartását. Ezúttal sem tettek másként, egy meleg hétfői napon munkaeszközöket ragadtak, és „ünneplőbe öltöztették” a múltunkról mesélő tárgyi emlékeket. A Kistemplom mellett felállított paraszti emlékműnél örömmel állapították meg, hogy repedésmentes a fa, szilárdan állja az évszakok váltakozását a szoborpár. Az öt évvel ezelőtt átadott Aradi Vértanúk Emlékműve is szebben csillog a gondos kezek által. A képen az alapítvány vezetői, *Máj János* elnök és *Bittmann Károly* titkár végzik a karbantartási munkálatokat. (kg)

Lovas versenyek, lövészet, foci

Bakonyi Betyárnapok nincsen sport nélkül, idén is több versenyen mérhették össze tudásukat a résztvevők, a rendezvénynek megfelelően dominált a ló és a puska, az öregfiúk pedig azt mutatták meg a „futball-pusztán”, hogy nem vén betyárok.

A Betyárnapi lovas-fesztivállal vette kezdetét a pénteki tartós eső miatt egyfelvonásosra sikeredett rendezvény. Ügyességi játékok, díjugratás, fogathajtó verseny szerepelt a lovas pályán megrendezett programok között, melyek koordinátora *Varga Antal* volt.

Eredmények: **Kezdő díjugratás**, *ló*: 1. Nemes Anna Dalma, 2. Ozsváth Lili, 3. Menyhárt Alexandra. *Póni*: 1. Budai Fanni, 2. Kiss Júlia. **Haladó díjugratás**, *ló*: 1. Lénárt Károly, 2. Koczor József, 3. Kiss Jakab Fanni. **Kezdő ügyességi**, *ló*: 1. Rónafalvi András, 2. Tamási Dóra, 3. Kukoda Boglárka. *Póni*: 1. Domokos Hanna, 2. Kukoda Boglárka, 3. Varga Lívia. **Haladó ügyességi**, *ló*: 1. Silingi Zsófia, 2. Tamási Hanna, 3. Horváth Cintia. *Póni*: 1. Vörös Tamara, 2. Hamvas Karina. **Vadászhajtás**: 1. Vörös Tamara, 2. Kotrics Szabolcs, 3. Domonkos Krisztián, Szabó Molnár Zoltán (holtversenyben). **Akadályhajtás**: *Fogat*: 1. Kotrics Szabolcs, 2. Szabó Molnár Zoltán, 3. Domonkos Krisztián. *Póni*: 1. Vörös Tamara.

Több kategóriában mérhették össze tudásukat a lovasok

Kisebb jubileumot élt meg a betyárnapi lövészverseny, ötödik alkalommal hívta fel közösen a figyelmet az MTTSZ Területi Klub Zirc és Zirc Városi Önkormányzat, hogy „Nem csak a betyárpuskák sülnek el…”. A Művelődési Ház légpuskás lőterén közel ötvenen tették próbára célzó tudásukat, közöttük mindkét nem képviselői szép számmal képviseltették magukat.

A lebonyolításban a zirci lövészklub tagjai – *Varjas József* elnök, *Lingl Katalin* és *Horváth Bálint* – működtek közre, a verseny díjazását pedig az önkormányzat támogatta. Három korcsoportban álltak céltábla elé a jelentkezők, az első három helyezett érmet és oklevelet vehetett át.
Az eredményhirdetésre a Bakonyi Betyárnapok színpadán került sor *Csizmadia Géza* Főbetyár konferálásában, *Nagy Luca* Csárdabéli Szépasszony közreműködésével. A díjakat *Ottó Péter* polgármester és Varjas József, a rendező lövészklub elnöke adta át.

A betyárnapi lövészverseny helyezettjei: Kisbetyár fiú: 1. Tátrai Zsombor, 2. Kovács Mirkó, 3. Bognár Bálint. Lány: 1. Hamvasi Gréta, 2. Vajda Liza. Süldő Betyár fiú: 1. Horváth Bálint. Lány: 1. Szabó Mira. Nagy Betyár férfi: 1. Rák Gyula, 2. Pálinkás Rezső, 3. Vajda Krisztián. Nő: 1. Rákné Újvári Éva, 2. Simon Gizella, 3. Schvéger Brigitta.

A díjazottak egy csoportja és a közreműködők összeálltak egy közös képre

A végeredmény alapján az évszázad mérkőzésére hajazott az öregfiúk labdarúgó-mérkőzése. A házigazda Zirc 6:3 arányban diadalmaskodott Balatonszőlős hasonló korú sporttársai ellen. A barátságos találkozót *Papp Zoltán*, a Zirci Öregfiúk közösségének vezetője szervezte meg.

Potyogtak a gólok az öregfiúk labdarúgó mérkőzésén, szerencsére a vendégek kapujában landolt több találat

A sportpark bemutatója technikai okok miatt elmaradt, de a fitness eszközök már használhatók, ha rendelkeznek a sporttelepre történő belépésre feljogosító mágneskártyával.
A kép hátterében látható, ahogy az ifjúság máris birtokba vette az új létesítményt.

kg